

גם הרפורמים יוכלו להיכנס למועצות דתיות

הרפורמים: „זהו ניצחון לליברליזם אחרי חמש שנים של מאבק“

– מאת מיכל גולדברג, תמר טרבלסי
דניצה רימון כתבות „ידיעות אחרונות“ –
ראש עיריית תל-אביב, רוני מילוא, נענה לפניית חבר הנהלת העירייה, מרדכי וירשר-בסקי (מרצ), והבטיח למנות בהקדם הברים רפורמים וקונסרבטיבים למועצה הדתית. מילוא פעל בהתאם לפסק־דין חסרת־קדים, לפיו הכיר אתמול בג"צ בזכותם של יהודים רפורמים וקונסרבטיבים לכהן במועצות הדתיות בישראל. חמשת השופטים קבעו פה אחד, כי ההחלטה לפסול אותם מלכהן במועצה הדתית, רק בשל השתייכותם לרמים דתיים אלו, היא החלטה מפלה ומנוגדת לחוק.

חמשת שופטי בג"צ – מנחם אלון, רב לוין, שלמה לוין, גבריאל באך ותאודור אור – הורו למועצות הדתיות בירושלים ובתל-אביב לשקול מחדש את שילובם של לא־אורתודוקסים.

השופט מנחם אלון: אי־אפשר לסרב לקבלם למועצה הדתית רק בגלל אמונתם האישית

פסק־הדין התקדימי ניתן בשתי עתירות שהגישו מועמדים לכהונה מטעם סיעות ר"צ ושינוי, המשתייכים גם לתנועה ליהדות מסורתית ולתנועה ליהדות מתקדמת – הרב משה זמר ועו"ד ניסים אליעד. במשך ארבע וחצי שנים המתינו הצדדים להכרעת בית־המשפט, לאחר שנסיגות פשרה שונים שהציעו השופטים לא עלו יפה. בג"צ הקפיא אז את פעילות המועצות הדתיות עד להחלטה סופית.

בפסק־הדין, המשתרע על 28 עמודים, קובע המשנה לנשיא בית־המשפט העליון בדנימוס, השופט אלון: המועמד לכהונה במועצה דתית מייצג גוף פוליטי־ציבורי, ואין הוא מכהן כנציג של השקפת עולם דתית. לכן, ממשיך אלון, אין בחברותו במועצה הדתית כדי לתת הכרה והצדקה להשקפת עולם מסוימת, ופסילת מועמדות רק מטעמים שבהשקפת עולם אישית, יש בה משום הפליה והיא סותרת את עקרון השוויון. עם היוודע פסקת בג"צ הגיבו ראשי הקונסרבטיבים והרפורמים בסיוק רב. הרבנים אורי רגב ואהוד בנדרל, מהתנועה ליהדות מתקדמת והמרכז לפלורליזם יהודי, הגדירו את פסק־הדין כ„ניצחון גדול ופריצת־דרך לקידום חופש הדת בישראל והורמים הליברליים ביהדות“.

כתבנו אבי מוזן מוסיף: הרב הראשי לירושלים, הרב יצחק קוליץ, בהחזיר אתמול, כי למרות החלטת בג"צ הוא „לעולם לא יחתום על מינוי רפורמים למועצה הדתית“.

הרבנות הראשית כלומר שיהיה כשר, ולתקן את „חוק יסוד: חופש העיסוק“, בדרך שהמגבלה על ייבוא הבשר לא תעמוד בניגוד לו.

פרשנות

„פסק־דין אמיץ“

פרופ' אריאל רוזן־צבי, דיקאן הפקולטה למשפטים באוני-תל-אביב, מגיב:

„זהו פסק־דין של פשרה – נציגי הזרמים הרפורמים והקונסרבטיבים יקבלו ייצוג במועצות הדתיות רק כנציגים של הגוף הפוליטי־הציבורי שישלח אותם.“

מי שאומר שפסק־הדין מהווה מהפך ביחסי דת ומדינה – טועה. יש כאן יותר היבט של ניצחון רגשי וסיפוק אישי מאשר ניצחון משפטי של ממש. עם זאת, זהו פסק־דין דין אמיץ וראוי לכתובו.“

מיכל גולדברג

מכשולים

במציאות זה לא ילך

מבחינה משפטית, החלטת בג"צ מאתמול נחשבת מהפכנית אולי, אבל מבחינה מעשית יהיה מאוד קשה ליישם אותה. הדרך למועצה הדתית עוברת שלושה מכשולים, שיקשו גם בעתיד על מי שאינם אורתודוקסים להיכנס אליה. המכשולים הם הגורמים שקובעים את הרכב המועצה: 45% מתחברי המועצה נבחרים ע"י מועצת העיר; 45% ע"י שר הדתות; וה-10% הנוותרים ע"י הרבנים המקומיים. האחרונים גם צריכים להוסיף את חתימתם, כדי שמינוי החברים ייכנס לתוקף.

אבי מוזן